

Kázeň z ev. Služieb Božích so spoveďou a VP v Bratislave (NK) 3. 4. 2022, 5. pôstna NE (Smrtná), 8.30/10.00; ES: 81, 98, 576, A 25; ev.: Mk 14, 53–65

Marek 14, 66 – 72: „⁶⁶ Keď bol Peter dolu vo dvore, prišla jedna zo služobných dievok veľkňazových ⁶⁷ a uzrúc Petra, ako sa zohrieva, pohliadla na neho a povedala: Aj ty si bol s tým Ježišom Nazaretským! ⁶⁸ On však zaprel hovoriac: Ani neviem, ani nerozumiem, čo vravíš. Potom vyšiel na nádvorie a kohút zaspieval. ⁶⁹ Keď ho uzrela služobná dievka, zase začala hovoriť tým, čo stáli okolo: Tento je z nich! ⁷⁰ A on znovu zaprel. O chvíľu tí, čo stáli okolo, znovu povedali Petrovi: Veru, z nich si, lebo si tiež Galilejec. Veď aj tvoja reč je podobná. ⁷¹ Tu sa začal zaklínať a prisahať: Nepoznám toho človeka, o ktorom hovoríte. ⁷² A hneď kohút druhý raz zaspieval. Vtedy si Peter spomenul na slová, ktoré mu povedal Ježiš: Skôr, ako kohút dva razy zaspieva, tri razy ma zaprieš. A dal sa do plaču.“

Milí bratia a milé sestry!

Slovo hviezda používame nielen na označenie vesmírnych telies, ale aj o ľuďoch, ktorí „žiaria“ – či už svojím dielom alebo popularitou.

Biblia má hviezdy – a to nielen v ľudskom tele ako Ježiš, Daniel, Pavel, Mária, Ester či Dávid. Má **aj svoje zvieracie hviezdy**. Takou **biblickou zvieracou hviezdou** je napr. **osliatko**, na ktorom sa Ježiš (ako na dobovom taxíku) vyviezol do Jeruzalema. Tento príbeh patrí k budúcej – Kvetnej nedeli. K zvieracím „stars“, ba „superstars“ Svätého Písma by sme mohli zaradiť **baránka**, ale aj **stratenú ovečku**, ktorú našiel dobrý pastier a vzal ju na svoje ramená. – Častý motív

v kresťanskom umení. Medzi hviezdy zvieracej ríše patrí aj Bohom nastrojená **veľká sociálna ryba**, ktorá priviedla neposlušného proroka Jonáša späť na Božie cesty. Zápornou – temnou zvieracou „hviezdou“ Biblie je had – pokušiteľ zo záhrady Éden.

Každopádne aj Biblia má svoje zvieracie hviezdy.

Z hľadiska častosti zmienok v biblických textoch, **kohút** medzi zvieracie hviezdy Písma sv. nepatrí. No **je zrejme jediným tvorom zo živočíšnej ríše, ktorého vyobrazenie sa dostalo na veže kostolov.**

Podme však z výšky kostolnej veže ešte na zem, kde sa drobia skaly na piesok. Čo tým mienim? Ježiš povedal Petrovi: „Ty si Peter, a na tej skale postavím svoju cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.“ (Mt 16, 18). **Skala, na ktorej hodlal Spasiteľ postaviť cirkev, sa rozsypala na prášok.** A práve v situácii, keď mala preukázať svoju pevnosť – keď Ježiša vypočúvajú Jeho sudcovia.

Peter síce za Ježišom šiel až do samého veľkňazovho dvora (Mk 14, 54). Je sympatické, že neušiel ako ďalší učeníci. **Telesne šiel za Ježišom, ale skutočného nasledovania nie je schopný. Duchovne sa od Ježiša odpojil.**

Kým **Ježiš stojí** v paláci veľkňaza, kde ho súdia, kde **prežíva nepríjemné „horúce“ chvíle pred najvyšším židovským**

súdom, Peter zažíva príjemné teplúčko: sedí medzi sluhami na dvore a zohrieva sa pri ohni.

Peter, na rozdiel od Ježiša, **nie je medzi učeními**, postavením vznešenými ľuďmi, ktorí by sa k nemu správali nepriateľsky.

Ježiš je medzi svojimi sudcami sťa medzi **dravcami**, ktorí by ho najradšej roztrhali. Provokuje ich, že dlho *mlčal a nič neodpovedal*. Akoby dával najavo, kto je tu Pán. No keď sa ho veľkňaz znova spýtal: *Si Ty Kristus, Syn toho Požehnaného?* Ježiš povedal: *Som, a uvidíte Syna človeka sedieť na pravici Moci a prichádzať na nebeských oblakoch.* **Nezaprel, vyznal, že je Bohom poslaný Mesiáš, čo znamená obvinenie z rúhania a rozsudok smrti.**

Celkom inak si počína Peter. Nachádza sa medzi služobníctvom v zastrčenom kúte veľkňazovho dvora. Nik mu nehrozí ani zatknutím, ani väzením, ani smrťou. A on, **pred jednoduchými ľuďmi, v skromných okolnostiach zapiera Ježiša.** **Chce byť inkognito. Fungovať ako tajný učeník. Ale kto nie je s Ježišom, je proti Nemu** (Mt 12, 30). **Z viery Petra – nádejnej skaly cirkvi – zostal iba prášok.**

Zatiaľ čo **Ježiš v hornej miestnosti** v riskantnej situácii otvorene a **pravdivo povie, kým je, Peter dolu sa vykrúca.** Zapiera Ježiša i sám seba, svoje odhodlané predsavzatia byť Ježišovi verný až na smrť (Mk 14, 31). Vernosť ho opúšťa už pri poznámke akejsi slúžky. Tá nekričí: Chyťte ho! Iba utrúsi poznámku, ktorá ani nemusí byť mienená nepriateľsky. **Petrov pokus byť inkognito sa zadrháva. Čím nenápadnejší sa snaží**

byť, tým väčší na seba upozorňuje. Hoci to malo znieť ako utajenie sa, napokon Peter povie pravdu: *„Nepoznám toho človeka.“* **Kto chce žiť ako tajný učeník, bez záväzkov bez rizika, bez nesenie kríža, vskutku Ježiša nepozná. Vyprodukuje iba hanbu.**

Kikirikajúci kohút sa môže javiť ako zlovestný vták pečiaci Petrovu zradu. No nie je to tak.

V Biblii o kohútoch nenájdeme ani zďaleka toľko textov ako zvieracích hviezdach či superhviezdach – baránkoch či ovečkách. A predsa, práve kohút sa dostal na veže viacerých kostolov.

Kohút je v súčasnosti neprávom podceňovaný. Jeho kikirikanie ide často na nervy turistom z miest, ktorí si chcú na vidieku oddýchnuť počas svojej dovolenky.

Na kohúta menom Maurice na francúzskom ostrove Oléron dokonca podali dovolenkujúci z mesta súdnu žalobu za jeho, vraj neznesiteľný, spev. Žalobcovia by boli najradšej, keby Maurice skončil v hrnci alebo na pekáči. Podľa podobných sťažovateľov by kohút mal byť „vypnutý“ od 20.00 do 8.00 h ráno. V sobotu, nedeľu a počas sviatkov aj od 12.00 do 15.00 h. **Našťastie, súd rozhodol inak. Verdikt znel, že kohút Maurice môže kikirikať, koľko sa mu zachce.** Kikirikanie kohúta je normálne a na vidiek patrí. – Šťastie nielen pre kohúta, ale šťastie aj pre jeho sliepočky, a **dobré aj pre nás.**

Kedysi bol **kohút** cenený ako **spoľahlivý ukazovateľ času.** Ľudia ešte nemali budíky a boli vďační, že sa zobudili na

kohútovo prvé zakikiríkanie. **Kohút bol pokladaný za vzor, ktorý treba počúvať.** Nielen v súvisi s blížiacim sa ránom a vychádzajúcim slnkom, ale aj pre morálny rozmer: **kohút oznamuje, čo je "hore".** Vďaka nemu **sa nám ujasní,** ktorá hodina odbila, **čomu musíme venovať pozornosť, čo musíme urobiť teraz.** Možno je kohút niekedy nepríjemný, ale každopádne je **spoľahlivý časomerač.** A **absolútne nepodplatiteľný.** **Nemlčí vo všedný deň, ani v sviatok. Ani ráno na Veľký piatok.**

Kohút je veľký napomínateľ. Volá: **Priznajte si, že ste urobili zlo, ktoré sami nenapravíte!** Pochopte to, zmeňte svoje zmýšľanie, otočte sa späť k Ježišovi, nie chrptom ku Kristovi.

Peter si nemôže nespomenúť. A začína plakať...

Petrov kohút teda nie je zlovestný tvor – vták, ktorý pečatí jeho zradu, ale posol v Božích službách, ktorý odtrúbi začiatok nového dňa. Sťa by volal: Uvedomte si čo je za hodinu a z Božej milosti a začnite odznova! Skončila noc, ktorá bola ako zlý sen a nový deň môže byť príležitosťou s Božou pomocou napraviť chyby duchovnej noci a tmy.

Na prekvapenie, Petrovi nik nebráni odísť. Nik ho nezatýka, neohrozuje. Ako by celé to jeho vykrúcanie sa, inkognito učeníctvo a zapieranie bolo zbytočné.

Ľahko sa vzdal Ježiša, no Ježiš sa svojich tak ľahko nevzdáva. Prišiel hľadať a spasiť, čo by bez Neho zahynulo. To je príležitosť pre Petra. A keď v jeho príbehu ako **zaprel Ježiša**

v skromných okolnostiach pred obyčajnými ľuďmi spoznávame aj svoj príbeh, je to príležitosť aj pre nás. Teraz máme príležitosť. Večera Pánova, ku ktorej sme pozvaní, je pečatou toho, že dnes je deň nových začiatkov, dnes je deň spasenia.

Vďaka za kohúta, ktorý zaspieval Petrovi na veľkňazovom dvore! Bez ohľadu na to, či išlo tvory operené alebo nie, vďaka Pánovi za všetkých, ktorí túto funkciu Božích poslov plnili a plnia v našom živí. Vďaka, že **kvôli tomu sa príbeh našich zlyhaní, zapretí, hriešnych zbabelých vykrúcačiek a trápnych pokusov žiť nezáväzne, ako utajený učeník, môže stať príbehom o Kristovej milosti pri nás.** Je krásne, že Pán si chce používať aj ľudí ako Peter, **ktorí prešli trýzňou svojich zlyhaní,** lebo práve oni **vedia pokorne svedčiť milosrdnom Bohu, ktorý sa zľutováva, ktorý odpúšťa.**

Aj to pripomína príbeh o Petrovi a kohútovi. Pre to, že **kohút symbolizuje bdelosť, ostrážitosť vo viere,** sa tento neúplatný spevák dostal na veže mnohých kostolov. Je tam, aby nám **pripomenul dôležitosť vernosti Pánovi Ježišovi Kristovi,** ale aj **potrebu ľútosti nad hriechmi a nevyhnutnosť obrátenia sa k Pánovi.** Aby ohlásil, že **je nový deň Božej milosti pre všetkých, ktorý potrebujú duchovný budiček. Kto z nás by ho nepotreboval? Amen.** Použitím viacerých prameňov: [Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár](#)